

Informatiedocument identificatie en registratie varken

Code: K- VKE-I&R-ID03   Versie: 02

Ingangsdatum: 10-01-2024

Odz. Hoe hoort het eigenlijk?

Versie	Datum	Wijzigingen ten opzichte van vorige versie
01	23 juni 2023	Nieuw informatiedocument
02	09-01-2024	Tekst over klopmerken verwijderd

Inhoudsopgave

1	Algemeen.....	2
2	Identificatie	2
2.1	Geboortemerken: biggenblik of tatoeage	2
2.2	Gebruiksmarken: officieel wit gebruiksmark	2
2.3	Slachtmerken: slachtblik	3
3	Tracering.....	3
3.1	Registratie.....	3
3.2	Verplaatsingsdocument / vervoersdocument.....	3
4	Varkens uit andere landen	4
5	Slachtwaardigheid / Exportwaardigheid	4
6	Relevante wetgeving	5
6.1	Europese voorschriften	5
6.2	Nederlandse voorschriften.....	5

Informatiedocument identificatie en registratie varken

Code: K- VKE-I&R-ID03

Versie: 02

Ingangsdatum: 10-01-2024

1 Algemeen

In dit document worden de wettelijke voorschriften voor identificatie en registratie van varkens samengevat. Wat de interventies zijn bij afwijkingen staat in de werkvoorschriften exportcertificering en AM-keuring roodvlees.

2 Identificatie

Vanuit de Europese verordeningen is één identificatiemiddel verplicht: Het geboortemerk, zie paragraaf 2.1.

Voor Nederlandse varkens geldt een maximum van 2 (oor)merken: minimaal het geboortemerk en waar nodig aangevuld met een gebruiksmark of slachtmerk.

Op [de website van RVO](#) is een actueel overzicht te vinden van [alle in Nederland toegelaten merken voor varkens \(directe link naar pdf\)](#). In de toekomst zouden er ook andere typen merken toegelaten kunnen worden. Die worden dan aan deze lijst toegevoegd.

2.1 Geboortemerken: biggenblik of tatoeage

2.1.1 Geel oormerk ('biggenblik')

Het is gemaakt van thermoplastisch kunststof en zwart bedrukt met:

- 'NL', gevolgd door het UBN van het geboortebedrijf
- Logo, zoals rechts op de foto, of de letters 'I&R'

Het merk kan zowel conventioneel als elektronisch zijn. Het niet direct-zichtbare oormerk-deel mag een volgnummer bevatten, onbedrukt zijn of een andere kleur hebben.

2.1.2 Tatoeage

Raszuivere en hybride varkens, die ingeschreven staan in een stamboek, mogen ook een zwarte of groene tatoeage als geboortemerk hebben (in plaats van een geel merk). Het unieke levensnummer bestaat dan uit een combinatie van letters en cijfers die via de fokkerij-organisatie herleidbaar zijn naar het individuele dier en het geboortebedrijf.

2.2 Gebruiksmarken: officieel wit gebruiksmark

Het officiële witte gebruiksmark is als 2e merk toegestaan bij fokvarkens (geslachtsrijpe gelten, zeugen en beren; zowel bij vermeerderaars als fokbedrijven). Het is een wit merk van thermoplastisch kunststof met de letters LNV en daaronder de letters

Informatiedocument identificatie en registratie varken

Code: K- VKE-I&R-ID03

Versie: 02

Ingangsdatum: 10-01-2024

NL en het UBN van het laatste bedrijf. Er kan daarnaast een unieke cijfer- en/of lettercombinatie op vermeld staan (gedrukt of geschreven).

Dit gebruiksmerk kan met ingang van 1 januari 2019 bij varkensfokbedrijven of vermeerderingsbedrijven worden toegepast. Andere oormerken, de zogenoemde bedrijfseigen merken, mogen niet meer gebruikt worden bij varkens geboren na 1 januari 2019.

2.3 Slachtmerken: slachtblik

Op het slachtmerk staat het UBN van de locatie waar het varken het laatst is geweest voor het naar het slachthuis werd afgevoerd. Bij afvoer via een verzamelcentrum, wordt een slachtmerk op het laatste primaire bedrijf aangebracht (op een verzamelcentrum mag niet worden gemerkt).

Het slachtblik is een metalen beugelmerk. Op één zijde staat het 7-cijferig UBN van het bedrijf van afvoer (primaire houder). Het UBN is altijd in het metaal gedrukt. Op de andere zijde van het beugelmerk kan een 6-cijferig individueel volgnummer staan. Dat ligt op het metaal. Het 4e, 5e en 6e cijfer van het UBN vormen de eerste 3 cijfers voor het individuele volgnummer.

Let op: sinds 1 januari 2024 is het niet langer toegestaan om in Nederland varkens te merken met een klopmerk!

3 Tracering

Tracering van varkens gebeurt op basis van registraties van verplaatsingen in databases en door het gebruik van verplaatsingsdocumenten.

3.1 Registratie

Alle varkenshouders, ook hobbyhouders, moeten een UBN bezitten. Verplaatsingen van varkens worden bijgehouden in een van de aangewezen databanken (POV of IKB Nederland). Bij elke verplaatsing moet worden doorgegeven hoeveel dieren er verplaatst worden, wat het UBN van oorsprong en bestemming is en wat de aankomst- en vertrekdatum. Varkens zijn dus niet individueel geregistreerd.

3.2 Verplaatsingsdocument / vervoersdocument

De meeste vervoersdocumenten zijn gecombineerde formulieren, waarmee wordt voldaan aan de eisen van de diergezondheidsvoorschriften en de voorschriften met betrekking tot voedselketeninformatie en

Informatiedocument identificatie en registratie varken

Code: K- VKE-I&R-ID03

Versie: 02

Ingangsdatum: 10-01-2024

---

de transportverordening. Voor wat betreft de tracering van varkens moet het document minimaal de volgende gegevens bevatten:

- UBN van herkomst en bestemming
- Datum van vertrek en aankomst
- Totale aantal dieren
- Registratienummer vervoerder
- Kenteken vervoermiddel

4 Varkens uit andere landen

(Slacht)varkens afkomstig uit andere lidstaten moeten voldoen aan de Europese eisen en zijn geïdentificeerd met (minimaal) 1 identificatiemerk. Deze identificatiemerken kunnen afwijken van de Nederlandse identificatiemerken. Het kan een conventioneel merk zijn, maar ook een elektronisch oormerk of een tatoeage, maar ze bevatten altijd het unieke bedrijfsnummer van de locatie waar het dier was geboren. In België worden slachtvarkens die bestemd zijn voor Nederland, vaak ook met een metalen slachtblik gemerkt (naast hun geboortemerk).

Varkens uit andere lidstaten die eerst in Nederland verblijven, houden de merken uit het land van geboorte.

De slachtvarkens die rechtstreeks uit andere lidstaten op een slachthuis arriveren gaan vergezeld van een TRACES gezondheidscertificaat (met de code POR-INTRA-Y) waarop het UBN van het geboortebedrijf vermeld is. Varkens uit andere landen moeten altijd binnen 72 uur na aankomst op het slachthuis worden geslacht.

Voor varkens uit derde landen gelden dezelfde regels als voor varkens uit de Europese Unie.

5 Slachtwaardigheid / Exportwaardigheid

Om toegelaten te worden tot de slacht of om in aanmerking te komen voor certificering, moeten varkens voldoen aan de Europese voorschriften voor identificatie en registratie. Een varken voldoet aan de Europese en aanvullende Nederlandse voorschriften als het herkenbaar gemerkt is en als de registratie zodanig is dat de traceerbaarheid geborgd is. Een lidstaat mag aanvullende eisen opstellen, maar die mogen geen handelsbelemmering geven. De aanvullende Nederlandse eis om een slachtmerk aan te brengen is dan ook niet van toepassing bij verplaatsing naar een andere lidstaat indien de verplaatsing rechtstreeks, dus niet via een verzamelcentrum, naar het buitenland plaatsvindt. Vanwege nationale traceringseisen is een slachtblik of gebruiksmark vooralsnog wel een verplichting voor aanvoer op Nederlandse slachterijen en Nederlandse verzamelcentra.

In de werkvoorschriften *I&R Roodvlees* en *Exportcertificering van levende varkens* is beschreven welke afwijkingen leiden tot interventies.

Informatiedocument identificatie en registratie varken

Code: K- VKE-I&R-ID03

Versie: 02

Ingangsdatum: 10-01-2024

---

6 Relevante wetgeving¹

6.1 Europese voorschriften

VO(EU) 2016/429 (diergezondheidsverordening)

VO(EU) 2019/2035 (regels voor inrichtingen en traceerbaarheid van dieren, o.a. verplaatsingsdocument)

VO(EU) 2021/520 (traceerbaarheid: technische specificaties en meldtermijnen)

VO(EU) 2016/1012 (definitie raszuiver of hybride fokvarken)

VO(EU) 2020/688 (art. 8 +9)

VO(EG) 1337/2013 (borging koppeling tussen dieren en vlees afkomstig van die dieren)

VO(EG) 1/2005 (vervoersdocument)

VO(EG) 853/2004 (Bijlage II, sectie II, punt 2a en Bijlage III, Sectie I, Hst IV, punt 3)

6.2 Nederlandse voorschriften

Wet dieren

Besluit houders van dieren

Regeling houders van dieren

Regeling handhaving en overige zaken Wet dieren

---

¹ Disclaimer: hoewel deze samenvatting met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, kunt u aan dit document geen rechten ontlenen.